

ת"פ 44750/03/16 - מדינת ישראל נגד איגור פוז'בצ'בסקי (עציר) - בעצמו

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 44750-03-16 מדינת ישראל נ' פוז'בצ'בסקי(עציר) 07 יולי 2016

לפני כבוד השופט דניאל בן טולילה

המאשימה מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד גנית אטיאס

נגד

הנאשם

איגור פוז'בצ'בסקי (עציר) - בעצמו
ע"י ב"כ עו"ד דודי אביטן בשם עו"ד מוחמד רחאל

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

הנאשם הורשע על-פי הודאתו בעבירה של דרישת נכס באיומים וגניבה.

על-פי האמור בעובדות כתב האישום המתוקן, ביום 19.3.2016 סמוך לשעה 23:40 הגיע הנאשם לקיוסק "פנינת עידן" ברח' יהודה בערד, שם עבד באותה שעה אולג גפט (להלן: "המתלונן"). הנאשם ביקש ממנו 200 גרם וודקה וכשהמתלונן סירב לתת לו, ביצע הנאשם תנועה ממנה יכל המתלונן להבין כאילו הנאשם מחזיק נשק במעילו ודרש מהמתלונן באיומים באומרו: **"מה לא הבנת, תביא את המשקה המתוק"** ותוך שהוא מכוון את ידו לעבר המתלונן, אמר לו שיביא פחית XL שנמצאת במקרר.

המתלונן סירב לתת לו את הפחית בטרם ישלם, או אז שב הנאשם ואיים על המתלונן בכוונה שייתן לו את המשקה, באומרו: **"כמה זמן ייקח לך לפתוח את זה, או שאולי אתה לא מבין מה יש לי"** וכן, **"אתה רוצה שאקריא לך שוב את השיר הזה או שכבר הבנת, זין אם אני הולך לפני שאני שותה את המשקה"**. הנאשם אמר הדברים בעודו נעמד כביכול בעמדת ירי, מכוון את ידו אשר בתוך המעיל לעבר המתלונן ואומר: **"לא, זה לא AK 7.62, זה יותר מקוצר, מה לא הבנת, תביא לי את זה"**.

במעמד המתואר לעיל, הכניס הנאשם את ידו אל תוך סורגי החנות וגנב משם פחית "בלו" ללא הסכמת הבעלים ומתוך כוונה לשלול אותה שלילת קבע.

לא הייתה הסכמה בין הצדדים לעניין העונש וכל צד היה חופשי בטיעונו.

עמוד 1

טיעוני הצדדים:

באת-כוח המאשימה בטיעוניה לעונש הפנתה לחומרה הגלומה בעבירות האיומים על כל צורותיה, לא כל שכן על צורתה המחמירה בדמות דרישת נכס באיומים. זו הפנתה לערכים החברתיים בהם פגע הנאשם במעשיו, בכללם שלווה נפשו, ביטחונו וחירות פעולתו של המאשים, כך גם ציינה את הפגיעה בקניינו של המתלונן. אליבא המאשימה, מדובר בפגיעה משמעותית בערכים מוגנים אלו, בשים לב למורא הרב שמעשי הנאשם הטילו בליבו של המתלונן. לדבריה מדובר במעשים מתוכננים המגלמים בתוכם תעוזה רבה. בשל כל אלה סבורה כי מתחם העונש נע בין 6 ל-18 חודשים מאסר בפועל. בגדרי המתחם ביקשה לתת משקל לעברו הפלילי, לרקע לביצוע המעשים ולהעדרו של הליך שיקומי. בשל אלה העונש אמור להימצא אליבא דידא ברף הבינוני של המתחם לו עתרה, לצד ענישה נלווית.

בא-כוח הנאשם מנגד סבור כי גם אם הנאשם הודה במיוחס לו, הרי שסעיף החיקוק שיוחס לו, יש בו להחמיר עימו ונועד מלכתחילה למקרים בהם דובר על תכנון מקדים עם הצטיידות בנשק ונקיטה באיומים ממשיים, מה שאין בעניינו של הנאשם. עוד הפנה למצבו הנפשי המורכב של הנאשם והרקע ההתמכרותי ממנו הוא סובל, דבר אשר יש בו כדי לקרבו לסייג של הגנת השכרות. בנוסף, הפנה לחוות הדעת הפסיכיאטרית שהוגשה בעניינו, ממנה ניתן ללמוד כי כבר בסמוך לאחר מעצרו, הנאשם הביע חרטה על מעשיו וביקש מיוזמתו לפצות את המתלונן. מדובר באירוע שבסופם של דברים נגב רכוש בעל ערך זעום, על רקע רצונו של הנאשם לשתות משקה אנרגיה עם קצת וודקה וללא כל כוונה לעשיית רווח או שימוש בנשק. גם אם לנאשם הרשעות קודמות, הרי שהאחרונה הינה בגין מעשים מלפני 5 שנים שבה הוארך מאסר מותנה שהושת עליו בתיק קודם.

הנאשם מצדו ציין כי היה במצב פסיכוטי וכיום, בזמן שהותו במעצר, מצבו התייבב. זה הביע צער ורצון לפצות את המתלונן, אותו הוא מכיר לדבריו שנים. זה הצהיר כי בכוונתו להמשיך בטיפול לאחר שחרורו במרכז סל"ע. לדבריו עובד כמסגר ובעבודות זכוכית וביקש מבית המשפט להתחשב בו.

דין והכרעה:

במעשיו האמורים פגע הנאשם בערך המוגן של חירות פעולתו של המתלונן וכן בתחושת ביטחונו האישי. בנוסף, יש במעשים אלו כדי לפגוע בקניינו של המתלונן וכן בסדר הציבורי.

באשר לפירוט הערכים המוגנים בעבירת האיומים ראו ע"פ 103/88 ליכטמן נ' מדינת ישראל (06.09.89): "אינטרס החברה הוא להגן על שלווה נפשו של הפרט... מפני מעשי הפחדה והקנטה שלא כדין, אינטרס חברתי נוסף אף הוא מוגן בעקיפין בעבירה זו, והוא נוגע לחופש הפעולה של הפרט... וידוע הוא שבמקרים רבים מושמעים איומים PER SE כמסר מסווה להתנהגות המצופה מן המאשים...".

באשר לחומרת העבירה של דרישת נכס באיומים ראו ע"פ 1938/13 רפיק ג'רבאן נ' מדינת ישראל (27.2.14):

"העבירות בהן הורשע המערער - דרישת נכס באיומים ואחזקת סכין שלא כדין - הן קשות, לרוב הן מכוונות כלפי אנשים תמימים, ההולכים להם ברחובה של עיר, או כאלה העובדים לפרנסתם.

באמצעות הטלת אימה ופחד גוזלים אותם עבריינים נכסים וסכומי כסף מבעליהם, שעמלו קשה להשגתם. לפעמים הקרבנות נבחרו בצורה שרירותית ולפעמים במכוון בשל ההנחה שקבוצות אלה או אחרות קלות יותר לניצול...".

מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות בכגון דא משתרעת על פני ספקטרום מגוון ורחב הנע בין מספר חודשים שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות ועד עונשים הנעים בין שנה וחצי ואף יותר. בעבירות אלו בית משפט שת ליבו לטיב האיומים, למושא האיומים, לנכס אותו מבקש המאיים להשיג, שימוש בנשק קר או חם, ביצוע בצוותא וכן יתר נסיבות אשר אפפו את האירוע.

בת"פ 3966-04-15 (מחוזי באר שבע) **מדינת ישראל נ' אלעסם**, מיום 1.2.2016, נקבע מתחם ענישה הנע בין 6 ל-14 חודשים מאסר בפועל בגין עבירה של דרישת נכס באיומים, על ידי צעיר, נעדר עבר פלילי, שסבר כי מעסיקו שילם לו פחות ממה שמגיע לו ואיים לפגוע בביתו שהיה במהלך בניה. בית המשפט גוזר על הנאשם 6 חודשים מאסר בדרך של עבודות שירות.

בע"פ 7538/11 **גיגי נ' מ"י** (21.2.12) אושרר עונש מאסר בן 8 חודשים בגין עבירות של דרישת נכס באיומים (2) עבירות) וכן עבירה של היזק בזדון. יצוין כי הנאשם עשה שימוש בסכין וכי לחובתו עבר פלילי.

בע"פ 5291/12 **אבו האני נ' מ"י** (12.11.12) שם נוכח שיקולי שיקום הומרו 3 חודשי עבודות שירות ב-220 של"צ וזאת בגין עבירות של דרישת נכס באיומים, גניבה ואיסור משחקים.

בת"פ 5194-08-11 (מחוזי- חיפה) **מ"י נ' אבו חצירא** (21.11.11) נדון נאשם למאסר בן 12 חודשים בגין עבירה של דרישת נכס באיומים. המדובר במי שניגש למתדלק בתחנת דלק בטירת הכרמל כשעל פניו מסכת פורים וכשהוא מצויד בסכין ודרש את הכסף שברשותו.

בת"פ 15801-11-14 **מ"י נ' פלוני** (15.6.15) נדון הנאשם, בין היתר, ל-7 חודשי מאסר בפועל בגין עבירות של דרישת נכס באיומים, היזק לרכוש במזיד, גניבה וכן החזקה בסם לצריכה עצמית. המדובר בנאשם אשר דרש מאמו ואחותו שיעבירו לו את הכספים להם זכאי מהמל"ל בגין גמילתו מסמים באמצעות איומים שונים.

בת"פ 13846-08-12 **מ"י נ' בסול** (17.2.13) נדון הנאשם לצו של"צ בגין עבירות של דרישת נכס באיומים, גניבה והפרת הוראה חוקית. המדובר במי שניגש לקטין ודרש ממנו את אופניו ומשסירב האחרון לעשות כן, דחפו ונטלם בכוח.

בת"פ 46349-04-14 **מ"י נ' חכמון** (4.4.16) קבע כב' השופט עטר מתחם הנע בין 6 ל-18 חודשי מאסר בגין עבירה בודדת של דרישת נכס באיומים. יצוין כי נוכח שיקולי שיקום הוטל על הנאשם 100 ימי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית.

בת"פ 26775-11-13 מ"י נ' טלקר הורשע הנאשם על-ידי מותב זה בעבירות של סחיטה באיומים וכן הדחה בחקירה. המדובר במי שאיים על אמו במטרה שתביא לו כסף לקניית סיגריות ובהמשך אף מסר כי לו תזמין משטרה הוא ירביץ לאחר שחרורו מהכלא. בגין מעשים אלו הוטלו על הנאשם 7 חודשים מאסר בפועל לצד ענישה נלווית.

מידת הפגיעה של הנאשם בערכים המוגנים המפורטים לעיל אינה מבוטלת כלל ועיקר וזאת הגם שלא נעלמה מעיני בית המשפט העובדה כי המניע לבסיס מעשיו של הנאשם, היה רצונו להרוות את גרונו בוודקה עם משקה אנרגיה.

ראש וראשונה בית המשפט נותן דעתו לאופן בו איים הנאשם על המתלונן. כפי הנלמד, הנאשם ביצע תנועה מעבר לכך מעילו, באמצעות ידו, באופן שבו המתלונן יכול היה להבין כי הלה מחזיק נשק ברשותו ואף מצביע עם תנועת ידו, לעברו של המתלונן. תנועה זו נעשתה תוך הצבת דרישה שיוציא עבורו פחית ויפתח אותה. הנאשם שב ודורש מהמתלונן שיביא עבורו את אותה פחית ואף גוער בו כמה זמן הדבר עוד ייקח.

אם ישנו ספק מה יכול היה המתלונן להבין מאותה תנועת יד, הרי שלצורך "הבהרת מעשיו" הלה פונה למתלונן באומרו: **"זה לא 7.62 AK (השם הרשמי לרובה קלצ'ניקוב - ד.ב.ט) זה יותר מקוצר, מה לא הבנת, תביא לי את זה"**. בשלב זה, הנאשם עושה דין לעצמו ונוטל את אותה פחית בלא הסכמת הבעלים ויוצא אל מחוץ לחנות.

בא-כוח הנאשם ציין כאמור כי מעשיו של הנאשם מתאימים באופיים לעבירת האיומים ולא דרישת נכס באיומים. טענה זו יש לדחות. לא זו בלבד שמעשיו של הנאשם מקימים את יסודות העבירה של דרישת נכס באיומים הרי שאלמלא מטרת האיומים הייתה השגת הנכס (כפי התקיימותה בתיק זה) אלא התגברות על התנגדותו של המתלונן, ניתן היה אף לייחס לו עבירת שוד (על ההבחנה בין העבירות הללו ר' בין היתר ת"פ 40900-12-13, **מדינת ישראל נ' תאופיק**, מחוזי חיפה).

בצדק נטען כי מעשיו של הנאשם לא נתפסו בעיני המתלונן כ"מתיחה" או התנהלות חסרת ממש של אדם שיכור ולא בכדי זה מצא לנכון לפנות למשטרה ולהגיש תלונה. המתלונן או כל אדם שהיה מצוי במצבו, אינו אמור לנחש כי מתחת למעיל נמצאת אך אצבעו של הנאשם ולא נשק ממשי. נדמה כי נכון יהיה גם לא לקחת את הסיכון ולהעמיד שאלה זו במבחן, והיו דברים מעולם.

לא בלי קשר, חדשות לבקרים מגיעים לפתחיהם של בתי המשפט תיקים בהם מוכרים בחנויות ככלל ובחנויות לממכר אלכוהול בפרט, מוצאים עצמם מושא לתקיפות ואיומים מצד לקוחות שיכורים, אשר תחת אותה השפעת אלכוהול, דורשים אספקה רציפה של אלכוהול, גם אם אין ברשותם יכולת לשלם עבור כך.

העובדה כי הנאשם היה תחת השפעת אלכוהול, אין בה כדי לפעול לזכותו. הנאשם הינו אדם בוגר, שיש להניח שבעל מודעות ברורה להשפעת אלכוהול על התנהגותו. איש לא כפה עליו לשתות את אותם משקאות חריפים. יפים לעניין זה כמובן בהבחנה המתבקשת, דברי בית המשפט העליון בע"פ 5831-13, **פלוני נ' מדינת ישראל**:

"...הסיפור שלפנינו נמנה על סוג המקרים, הפוקדים את שערי בית המשפט באופן תדיר יחסית, בהם בני נוער מקיימים מסיבות ואירועים חברתיים שונים, שותים לשוכרה ומבצעים עבירות אלימות או מין שונות. לאחר מעשה, ובהגיעם לפקחות, תולים הם את האשם במשקה, כאילו הכוס או הבקבוק הם אלו שהצמיחו ידיים ורגליים, פיתחו בינה ודעת והחליטו לבצע עבירות".

כך גם ספק האם העובדה כי הנאשם על פי דבריו, מכיר את המתלונן מזה מספר שנים, אמורה לפעול לזכותו, ובמובנים רבים, התנהלות כזו כלפי מי שמוכר לו שתייה ומזון על דרך קבע, מחזקת את ההתרשמות בדבר הקושי של הנאשם לרסן את דחפיו, מקום בו זה נזקק לשתייה חריפה או פועל תחת השפעתה.

מנגד ולקולא אין המדובר כפי הנראה במעשים מתוכננים, אלא במעשים שבוצעו אד - הוק לצורך השגת שתיית אלכוהול. הנאשם לא התעמת פיזית בכל דרך שהיא עם המתלונן. לא נעשה שימוש בנשק חם או קר, לרבות לא באקדח פלסטיק. הנאשם לא ביקש להשיג לעצמו הון וממון רב באמצעות אותם איומים, אלא סופם של דברים, ביקש לקחת פחית משקה אנרגיה "בלו".

מכל המקובץ לעיל, הנני לקבוע כי מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם נע בין 7 ל- 20 חודשים מאסר בפועל.

בקביעת עונשו של הנאשם בגדרי המתחם ולקולא, תילקח בחשבון הודאתו שיש בה משום חיסכון בזמן שיפוטי, נטילת אחריות והבעת חרטה, כפי שהדברים מצאו ביטוי גם מפיו בדבריו לעונש וגם בדבריו לפסיכיאטר המחוזי בגדרם ביקש לפצות את המתלונן. לנאשם נסיבות חיים שאינן פשוטות כלל ועיקר, כפי שהדבר נלמד מטיעוני ההגנה וכן מחוות הדעת הפסיכיאטרית.

מנגד ולחומרא, אין זו הסתבכותו הראשונה של הנאשם בפלילים ולחובתו 6 הרשעות קודמות במגוון עבירות, לרבות עבירות אלימות, נשק, סמים ורכוש. כך בין היתר בשנת 2003 נגזרו על הנאשם 15 חודשים מאסר בפועל בגין ביצוע 3 עבירות רכוש, זאת במסגרת ת"פ 4333-02. בשנת 2005 נגזרו על הנאשם 10 חודשים מאסר בפועל בגין עבירת החזקת נשק שלא כדין וזאת בהצטרף ל-2 הרשעות נוספות משנת 2008 שעניינן תקיפה הגורמת חבלה של ממש, החזקת סכין במטרה לא כשרה ושימוש בסם לצריכה עצמית והחזקת נכס החשוד כגנוב. הנאשם הורשע פעם נוספת בשנת 2013 בעבירה שעניינה תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש ובית המשפט הורה על הארכתו של המאסר המותנה, נוכח הליך טיפולי משמעותי שבו נטל הנאשם חלק ונוכח המלצת שירות מבחן.

בתיק זה אין לדבר על הליכי שיקום בגינם יש לחרוג מטה ממתחם העונש ההולם. הואיל ולא הוגש תסקיר ולא נחשפו מלוא הנתונים הצריכים לעניין, בדגש על נזקקות טיפולית ומידת יכולתו של הנאשם (לרבות רצונו להירתם להליך גמילה). בנסיבות האמורות לעיל, כאשר המניע העומד בבסיס מעשיו של הנאשם נותר ללא מענה, בהצטרף לעברו הפלילי, הרי שיש לתת משקל משמעותי לשיקולי הרתעת היחיד לצד משקל מה להרתעת הרבים, נוכח נפוצות העבירה בה הורשע.

מכל המקובץ לעיל, הנני לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 10 חודשים מאסר בפועל שיימנו מיום מעצרו, 20.3.2016;

ב. 5 חודשים מאסר על תנאי למשך שנתיים שלא יעבור עבירות אלימות מסוג עוון, לרבות עבירות איומים;

ג. 10 חודשים מאסר על תנאי למשך שנתיים שלא יעבור עבירות אלימות מסוג פשע, לרבות עבירות שעניינן סחיטה באיומים או דרישת נכס באיומים;

ד. ₪ 750 פיצוי למתלונן, עד תביעה 2, על-פי פרטיו בכתב האישום. הפיצוי ישולם עד ליום 1.6.2017.

ניתן צו כללי למוצגים ליחידה החוקרת, להשמיד, לחלט, להשיב לבעלים על פי שיקול דעתה.

זכות ערעור בתוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.

ניתנה והודעה היום א' תמוז תשע"ו, 07/07/2016 במעמד הנוכחים.

דניאל בן טולילה , שופט